

El regnat catòdic d'un joc de trons

HELEN SLOAN/HBO

La quarta temporada de la producció d'HBO 'A game of thrones' consolida el seu estatus de sèrie de culte preada per crítica i públic que acaba esdevenint un fenomen global i massiu.

L'actor Rory McCann, que interpreta el brutal i desconcertant Sandor, i Maisie Williams, la tenaç Arya Stark de la sèrie.

A *game of thrones*, la sèrie de televisió creada el 2011 per David Benioff i D.B. Weiss per al canal nord-americà de pagament HBO –drama èpic i violent ambientat en un imaginari passat medieval– ha consolidat amb la seua quarta temporada el seu regnat catòdic, l'estatus com una de les sèries més apreciades del moment. “La sèrie qui trône sur le monde”, resumia en un joc de paraules la revista francesa *Marianne*. Aquesta producció televisiva, emesa a l'Estat espanyol per Canal+ com a *Juego de tronos* (La Sexta emet a posteriori les primeres temporades), aconseguí amb l'estrena simultània del primer capítol de la quarta temporada, el passat 6 d'abril, superar el rècord d'audiència que tingué el memorable episodi final d'una producció mítica, *The Sopranos*.

Perquè l'àmbit de difusió de la sèrie fa temps que no pertany al dels bojos per

les sèries i degustadors de rareses benèides per la crítica més *cool*: a més d'importants audiències convencionals (14 milions d'espectadors als Estats Units), *A game of thrones* és la sèrie més piratjada de la història: es calcula que més de 6 milions de descàrregues il·legals per capítol. I el gran nombre de connexions a la plataforma legal de *streaming*, HBO Go, va fer saltar pels aires el sistema.

Les claus de l'èxit. La immensa presència de la sèrie a les xarxes socials, els clubs de fans, l'atenció mediàtica prestada per publicacions de prestigi de tot el món, són uns altres indicadors de la dimensió d'un fenomen nascut d'una nissaga de novel·les publicades des del 1996 pel nord-americà George R.R. Martin, *Cançó de gel i foc*. Martin col·labora activament en la sèrie i escriu un dels capítols de cada temporada.

Però quines són les raons de l'èxit de la proposta?

D'una banda, el material primigeni de l'autor, històries de lluites dinàstiques i de poder amb un evident influx shakespearà barrejades amb alguns elements màgics (el mateix autor reconeix la influència de l'obra de J.R. Tolkien) i una orientació pel que fa al destinatari clarament adulta. De la línia de separació quasi sempre ben delimitada entre el mal i el bé d'*El senyor dels anells*, trobem ací personatges amb molts perfils, ambivalents. Una riquesa de caràcters i d'evolucions psicològiques reflectida en la sèrie. Com també s'arreglen en la versió televisiva nombrosos girs veritablement inesperats. La sèrie, a més a més, està magníficament escrita, dirigida i interpretada. Diàlegs punyents, trames ben conduïdes, sensacionals actors i actrius (Peter Dinklage, l'actor que interpreta el

D'esquerra a dreta, Nikolaj Coster-Waldau, Lena Headey, Peter Dinklage (els tèrbols germans Lannister) i Sibel Kekilli (Shae).

genial Tyron Lannister, acumula ja uns quants premis) i una ambientació molt atractiva visualment.

I és que no debades el disseny de producció d'*A game of thrones* és assimilable a qualsevol gran projecte cinematogràfic: els 43 milions de dòlars pressupostats per a la primera temporada, l'última dada reconeguda pel responsable de programació d'HBO, Michael Lombardo, han anat creixent cada temporada entre un 10 i un 15 per cent, segons diversos càlculs externs. A més del vestuari i els elaborats decorats, per rodar els exteriors, els equips es desplacen a Irlanda, Croàcia, Marroc o Islàndia, on recreen els diferents regnes i territoris, des del càlid sud fins a les gèlides terres del nord. Per a la cinquena temporada, s'estan fent localitzacions a Andalusia.

A l'espectacular factura cinematogràfica de la sèrie cal afegir la qualitat artística. "Si vols trobar bons guions i bona qualitat, avui has de buscar-los a les sèries, especialment les nord-americanes, perquè es gasten els diners en les coses correctes: escriptors i producció. *A game of thrones* és molt millor que la majoria de pel·lícules que hi ha ara mateix a la cartellera", assegurava fa poc al diari *El País* Charles Dance, l'interpret britànic del flegmàtic i dolentíssim Tywin Lannister. Opinió interessada però no fàcilment rebutjable. I un altre al·licient de la sèrie, no menor, segons els públics, és el tractament bastant explícit i abundós del sexe i les seues diferents variables. En la línia d'altres sèries de la cadena com la molt notable *Roma*.

El guionista Rafa Ferrero atorga molt del mèrit al material literari primigeni. "La gent que ha llegit les novel·les diu

que estan molt ben escrites, amb una evolució dels personatges molt rica i molt difícil de traslladar a la pantalla. Crec que això s'aconsegueix", apunta. Pel que fa a la sèrie, "està molt ben escrita. I encara que és inabastable, amb moltes trames que t'obliguen a estar molt atent, està molt ben explicada. A més, a cada capítol hi ha trames més ràpides i més lentes, per no perdre el ritme", explica. Però per sobre de tot, Ferrero creu que és una sèrie "valenta". "Cap personatge està lliure de morir en qualsevol moment. Hi ha personatges que agafen molta força i la sèrie se'ls carrega. Això dóna la possibilitat de fer girs superpotents en qualsevol moment", ressalta. "En tot cas, l'important és el món que s'hi crea, la idea original de Martin. La sèrie té molts elements que la fan particular, diferent. I això, ara mateix, té molt de mèrit".

La política, en majúscules. Mikel Labastida, responsable de cultura de *Las Provincias* i seguidor tardà de la sèrie, destaca també la valentia a l'hora d'eliminar personatges, perquè "com a espectador, saps que estàs exposat a tot: hi ha girs molt bèsties però molt pensats". "Es tracta d'una sèrie summament addictiva. Però el que fa que s'hi acosten diferents públics és que toca tots els temes. A un espectador mitjà l'hi poden atraure les batalles o les lluites de poder. Però també hi ha la dialèctica, les trames polítiques en un sentit ampli. D'alguna manera em recorda sèries com *House of cards* o *L'ala oest de la Casa Blanca*, que per seguir-les t'ha d'atraure la política amb majúscules, no al que estem acostumats ací, sinó com es governa el món. L'interessant són les regles que, salvant les

distàncies, són perfectament aplicables avui dia", argumenta. I hi insisteix: "El més important és que més enllà de la força física, els personatges que s'imposen són els més maquiavèlics, els que tenen el do de la paraula".

Toni de la Torre, crític de televisió de RAC1, amplia aquestes idees: "Jo relaciono l'èxit d'*A game of thrones* amb el de *The walking dead*. Es tracta de subgèneres, o gèneres minoritaris, destinats hipotèticament a un públic reduït. Aquesta sèrie, però, té la virtut de traspasar les fronteres del subgènere, que no té per què ser consumit per una minoria d'espectadors. En tot cas, es parteix d'una premissa falsa: aquestes produccions poden atrapar un públic més ampli si estan ben fetes, la història està plena d'exemples, com l'èxit de *Star Wars* o *El senyor dels anells*". D'altra banda, "la sèrie té múltiples lectures, és un univers d'on es poden extraure paral·lelismes polítics en cada lloc, com ja s'està fent a Catalunya".

Altrament, *A game of thrones* es distancia de l'univers de Tolkien "per la reducció dels elements fantàstics a la mínima expressió. No és una sèrie escapista, sinó connectada amb la realitat". A més, hi ha la humanització dels personatges malvats, "un tret característic de les sèries contemporànies, de Toni Soprano a Dexter, entre d'altres. La diferència amb Tolkien és la balança moral: bons contra dolents, llum contra foscor. En canvi, en *A game of thrones* venç constament la foscor, per això trenca esquemes. I per això connecta tan bé amb el present i la realitat, on els corruptes se'n surten".

Xavier Aliaga